

Losonczy Pál a főváros IV. kerületében

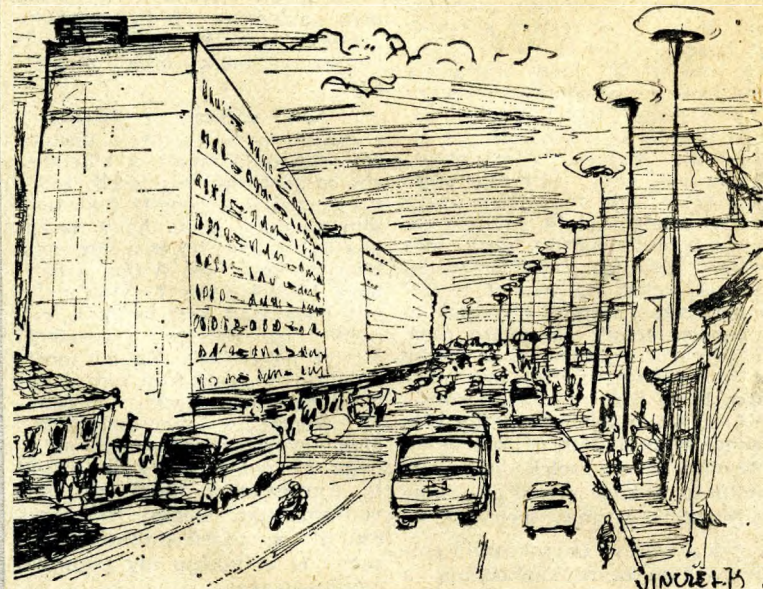
Újpesti keresztmetszet

FEDEZET. Nem szokás az államelnöki látogatásról szóló beszámolót annak egyik utolsó epizódjával kezdeni. Ezúttal — mint majd a tudósítás közbeeső részéből kiderül — mégis érdemes, mert jól érzékelteti annak az alkotó munkának a lényegét, amelyet Újpesten, s szerte az országban immár hosszú évek óta tapasztalnak útjaik során a párt és az állam vezetői. Losonczy Pál ugyanis a szerdai nap összefoglalóként az Újpesti Pamutszövőgyárban a többi között ezt mondta: „Bármerre jár az ember a világon, érzi, hogy mindenekelőtt azért fogadják tisztelettel és megbecsüléssel, mert emögött a Magyar Népköztársaság kiegyensúlyozott fejlődése, népének megbízhatósága és szorgalma a fede-

te, hogy az életszínvonal megtartása, az erőnkhoz mért beruházások, fejlesztések okos programja, valamint a gyárkapukon, a termelő üzemen belüli munka színvonala — s ez utóbbihoz kapcsolódva, a világpiaci versenyképesség — mint követelmény, nem állítható ugyan szembe például a lakásépítésekkel, a kommunális beruházásokkal, az életkörülményeket javító befektetésekkel, ám feltétlenül látnunk kell az egyenleg törvényeit. S emellett azt is, hogy egyik törekvésünket sem adhatjuk fel a másik rovására! Éppen ezért az igazán felelősségteljes mérlegkészítés soha, sehol nem lehet egyoldalú; ahol például a várospolitika sikeres és látványos, s a dolgozó emberek joggal örülhetnek

a nagyüzemek géppel, agrotechnikával, felvásárlással és értékesítéssel segítik a „kicsiket”, s mindenki — az ország is — megtalálja ebben a „házasságban” a maga számítását. Király Andrásné, a budapesti pártbizottság titkára ehhez még hozzátette: a nagyobb vállalatok a fővárosban most keresik az új forma lehetőségeit, sok minden ugyanis még ismeretlen, a jogszabályokban sem tudnak eligazodni. Néhány hónap múlva azonban bizonyára tisztább lesz a kép.

A SZÖVŐGYÁRBAN. Újpest szerdai vendége, a tájékoztatást és a programot záró üzemi látogatás között egyórás sétát tett az új városrészben, a többi között megtekintett egy szép könyvtárat, valamint egy iskolát. Délután a jövőre hatvanéves Gyapjuszövő üzemrészait kereste fel, ahol meggyőződhetett egy kiegyensúlyozott, az egyre nehezebb feltételek között is remekül helytálló nagyüzem munkásközösségének szorgalmáról, igyekezetéről. Pedig távolról sem gond nélküliek ennek a textilgyárnak a mindennapjai! Csupán két adat: az újpesti gyárból egy év alatt 339-en léptek ki és 329-en léptek be; ez annyit jelent, hogy a munkásállomány harminc százaléka — ha szabad így mondani — állandóan mozgásban van... Ennek ellenére tavaly ötmillió méter szövetet és 2100 tonna fonalat gyártottak. A Szabolcs-Szatmár megyei Újfehértón korszerű fonó- és szövőgyárat telepítettek, mert időben felismerték, hogy Budapesten már nemigen találnak munkaerőt. Mint az igazgató elmondta, még azt is vállalták, hogy a termelés grafikonja addig nem lesz hízelgő, amíg a zömmel mezőgazdaságból érkező újfehértóiak nem sajátítják el a szakmát. Részben már ezen is túl vannak, egyre gördülékenyebben termel a vidéki üzem, s egyebek között ezzel magyarázható a tavalyi kedvező mérleg. De még sok minden mást is tettek — és tesznek — versenyképességükért. Elsősorban munkaszervezésben, gépésítésben, anyagtakarékosságban. S ha már korábban szóba került a kisvállalkozás, egy ilyen jellegű üzem — különösen a már említett munkaerőgondok tükrében — nem mehet el szó nélkül az új lehetőség mellett. Már vizsgálják a lehetőségét annak, hogy például Szabolcs-Szatmárban 20—30 fős kisvállalkozásokat köthessenek az újfehértói üzemhez. Természetesen a nagyarányú fluktuációba sem nyugodhatnak bele. A gyár munkáskollektívájának — különösen a régieknek — egyik jelentős feladata, hogy az új munkásokat okosan neveljék, megtartsák, különböző szociálpolitikai kedvezményekkel is segítsék a beilleszkedést. Ebből a néhány adatból és tényből is látható, hogy mennyire sokszínű, árnyalt egy ipari nagyüzem feladatai. Lám, itt is egyszerre kell foglalkozni műszaki kérdésekkel, piackutatással, szakmunkásképzéssel, termékváltással, szociálpolitikával, miközben arra is futja az erőből, hogy a gyár a maga módján a szűkebb városrész, tehát Újpest fejlődését is segítse. S mindemellett — mint említettük — egy évben immár ötmillió méter szövet — és nem akármilyen minőségben — fut le a szövőgyári hengerekről...

zet; úgy is fogalmazhatnánk, hogy ezt az országot könnyű képviselni...

Az Elnöki Tanács elnökének munkanapja a kerületi pártbizottság székházában kezdődött, ahol a városrész vezetői — élükön Závori László első titkár — Újpest jelenéről adtak részletes képet a vendégnek. Ebben a beszámolóban a nagy hagyományokkal rendelkező munkáskörület lendületes megújulása kapott teret elsősorban. Mint köztudomású, nagyszabású városrekonstrukció folyik Újpesten. Három szakaszban valósul meg, s az elsők már túl vannak. Ezek a változások — bár sokféleképpen lehet megközelíteni őket — lényegében azt jelentik, hogy Újpest valójában csak most kezd igazán lenni. Több mint kilencezer lakás épült itt az V. ötéves tervben; 88 új iskolai tantermet kaptak a diákok; a kereskedelmi hálózat — benne öt új ABC-áruház — háromezer négyzetméterrel növekedett. Érdemes egy pillantást vetni a rekonstrukció második szakaszára, amelynek eredményeként a jelenlegi ötéves tervben csaknem 14 ezer lakás épül és újabb 110 általános iskolai tanterem; ami pedig a kereskedelmi fejlesztéseket illeti: 11 ezer négyzetméter alapterületű üzlet- és szolgáltató hálózattal gyarapszik a munkáskörület. S már körvonalazódnak a harmadik ütem vonzó tervei: a káposztásmegyéri, 15 éves lakásépítési program végrehajtása során 22—24 ezer lakás épül, és ennek révén megduplázódik a kerület lakosainak száma.

Az újpesti fejlődés építőipari iránya ez. A beszélgetés során azonban megannyi más téma is szóba került. Olyanok, amelyek elválaszthatatlanok az életkörülmények javítását célzó tervektől. A tartalmas beszámoló után Losonczy Pál — a városrész imponáló fejlesztési adatait hallgatva — mindenekelőtt azt tartotta fontosnak, hogy szót ejtson a fejlődés leglényegesebb fedezetéről: a termelésről, annak eredményességéről, s mindarról, ami ennek kapcsán ma a legfontosabb teendő a magyar gazdaságban.

EGYENLEG. Az Elnöki Tanács elnöke az összefüggések gondos felvázolásán keresztül érzékeltet-

a kedvező változásoknak — ez nem ment fel bennünket az elől, hogy a teljes és hiteles mérleghez hozzátesszük az üzemek, vállalatok, termelő egységek sikerét vagy gondjait. Különösen napjaink szigorú gazdasági feltételei sarkallnak erre bennünket. Losonczy Pál éppen azért nyugtázhatta örömmel az újpesti változások keresztmetszetét, mert a házigazdák leszögezték: náluk ez a szemlélet a politikai agitáció alapvető vonása, s ma már a legtöbb újpesti ember tudja, hogy az ő tisztességes munkája és szorgalma is benne van a városrész nagyszabású, sokmilliárdos megújulásában.

NAGYOK ÉS KICSIK. Váltás, rugalmasság, kisvállalkozás — az egész napi beszélgetések során gyakran szóba kerültek ezek a témakörök. Az üzemi munkások között ugyanis akadnak, akik a nagyüzemet féltik a kisvállalkozásoktól. Az Elnöki Tanács elnöke erre a többi között megemlítette, hogy akadnak fejlett tőkés országok, amelyeknek ipara kétharmad részben ötven főnél kisebb üzemekből áll; feltehetően nem véletlenül. Am anélkül, hogy bármiféle más országbeli példára hivatkoznánk, annyit immár a saját tapasztalataink alapján is tanúsíthatunk, hogy a merev trösztösítés, a hatalmas szervezeti egységek sokkal nehezebben tudnak alkalmazkodni, kevésbé fürgék és versenyképesek. Ami tehát az aggodalmat illeti: inkább azt kellene vizsgálni, hogy vajon nem a nagyvállalattal van-e baj, ha tartanak a kisüzemektől? A mi dolgunk most mindenekelőtt az, hogy az úgynevezett „nagyok” és a kisebb vállalkozások bizonyos összekapcsolásának, kiegészítésének hazai módjait megtaláljuk. Mi az, amin nyerni tud egy nagyobb vállalat, ha összefog bizonyos célfeladatokra, folyamatos bedolgozásra egy-egy kisebb közösséggel? Megemlítette az államelnök, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek és a háztáji gazdaságok viszonya milyen jól példa az együttműködés lehetőségére. Pedig ez is nehezen indult, s hogy a mai eredményekig eljutottunk, az elsősorban annak köszönhető, hogy

MUNKASZERETET. A búcsúzás utolsó perceiben e tények indíthaták az Elnöki Tanács elnökét arra, hogy megállapítsa: úgy gondolom, nehéz munkájuk és bonyolult szakmai feladataik sikeres megoldásához a hozzáértés és a fegyelem mellett önöket az is segíti, hogy szeretik a munkájukat. Ez is jelentős részben hozzájárul ahhoz, hogy hazánk olyan években ért el tiszteletreméltó eredményeket, amelyekben bennünket — nagyon sok más országhoz képest — talán jobban sújtottak és hátráltattak a külső változások. Hiszem, hogy az ilyen helytálláson alapul a mi országunk tekintélye a világban.

KISS GY. JANOS